

RADIO KLUB TRIGLAV

Visoko državno odlikovanje

Ob dnevu republike je republiški sekretar za ljudsko obrambo Martin Košir na svečani seji upravnega odbora RADIOKLUBA TRIGLAV – YU3 APR podelil klubu visoko državno odlikovanje – red zaslug za narod s srebrno zvezdo.

RK TRIGLAV sodi med najuspešnejše klube v naši državi in med začetnike radioamaterstva pri nas. Klub se je sprva imenoval »13. maj« in je bil zaprtega tipa za delavce organov za notranje zadeve. Članstvo pa se je potem, ko so se vrata kluba odprla bolj na široko, hitro večalo in danes šteje klub že 350 članov, od katerih jih ima kar 200 lastne radiooddajne postaje. To ga uvršča med najbolj opremljene klube v Jugoslaviji. A bolj kot oprema so pomembni rezultati dela. Ekipe in posamezniki tega kluba že vrsto let ne izpušče iz rok primata v raznih tekmovalnih kategorijah na UKV področju v Ju-

goslaviji, imajo pa tudi več naslovov evropskih in celo svetovnih prvakov na kratkovalovnem radioamaterskem območju. Pomembne uspehe pa dosegajo že desetletja v radijskem goniometrianju (lovu na lisico).

V zadnjem času je klub nemalo pozornosti namenil usposabljanju paraplegikov in distrofikov za radioamatersko dejavnost in jim s tem omogočil nov način komuniciranja. K temu dodajmo še razne akcije v okviru akcij NNNP, za katera je klub prejel mnoga priznanja, tesno sodelovanje z očitnim sekretariatom za SLO in DS ter še vrsto drugih aktivnosti, pri katerih so radioamaterji postali nepogrešljivi.

Za svoje nesebično in družbeno koristno delo je klub doslej prejel nad 200 priznanj, diplom in pokalov, med katerimi so tudi najvišja odličja organizacij Ljudske tehnike in Zveze radioamaterjev Jugoslavije, pa tudi

Republiški sekretar Martin Košir izroča red zaslug za narod s srebrno zvezdo predsedniku kluba Leonu Šporčiču – YU 3 DX. Radio klub Triglav je to priznanje dobil za zasluge pri razvijanju radioamaterstva in uspehe, dosežene na tekmovanjih ter za širjenje in izpopolnjevanje tehnične kulture prebivalstva. Foto: J. K.

občinsko priznanje.

Kot je ob podelitvi poudaril republiški sekretar Martin Košir, pa je bolj kot vsa ta priznanja vključno z državnim odlikovanjem, pomembno dejstvo, da so prav vsi člani kluba vedno pripravljivi, da priskočijo na pomoč, kadar jih bo družba potrebovala, da so za to usposobljeni, kar so tudi že večkrat dokazali.

Da pa bi klub še naprej lahko dosegal rezultate kot doslej, je nujno, da se v okviru občine poišče ustrezna rešitev glede prostorov za delovanje 350 radioamaterjev. Ti imajo sedaj za vso klubsko dejavnost na voljo le skromno sobico v gasilskem domu na Vojkovi in pa kiosk na Stadionu, ki pa ga uporabljajo le za tekmovanja. J. K.

SREČANJE VARUHNINJ

Koristno s prijetnim

Minevata dve leti odkar sta občinska skupnost otroškega varstva in Zveza prijateljev mladine sprejeli kot trajno nalogo pomoč družinskim (zasebnim) varuhinjam pri njihovi skrbi za otroke zaposlenih staršev. Ta pomoč je izražena v srečanjih, na katerih strokovnjaki teoretično in praktično posredujejo varuhinjam znanje o vzgoji, negi in varstvu najmlajših.

Zadnje srečanje je bilo 24. novembra. Združeno je bilo z izletom v Kočevje, kjer so bili udeleženci gostje tamkajšnje vzgojno varstvene organizacije. Udeležba je bila razveseljiva, saj se je družinskim varuhinjam pridružil lepo število vzgojiteljic in varuhinj iz bežigradskih vrtcev, dve ravnateljici VVO, socialne delavke iz krajevnih skupnosti ter predstavniki centra za socialno delo, patronažna služba ter skupnosti OV in ZPM. Kot strokovnjakinja je bila prisotna Irena Levičnik, vodja predšolske vzgoje na Zavodu SR Slovenije za šolstvo.

V Kočevju je bilo tistega dne zelo živahno. Bila je sobota in dela prost dan. Še zlasti živahno je bilo pred osnovno šolo in v njej, kjer smo videli veliko otrok in tudi staršev. Kaj se je dogajalo so nam povedali trije pionirji z rdečimi rutičami okrog vratu, ki so se nam prijazno ponudili, da nam pokažejo pot do vrtca, do katerega so nas tudi spremljali. V Kočevju so slovesno sprejeli cicibane v pionirsko organizacijo in to na sobotni, dela prost dan, česar v Ljubljani še nismo doživeli.

V vrtcu nas je v odsotnosti obojele ravnateljice sprejela in pozdravila njena ljubezniva pomočnica Ačimovičeva, od katere smo zvedeli vse o razvoju in delu VVO in njenih enot, ki so nekatere tudi v bolj oddaljenih krajih. To kar nas je še posebej presenetilo in kar si močno želimo, da bi bilo tudi v našem Bežigradu tako, je izredno veliko zanimanje staršev za Cicibanovo šolo (Cicibanove urice), kar potrjuje tudi podatek, da je ta šola kar v devetih oddelkih.

Veliko je bilo vprašanj in odgovorov, med njimi tudi v zvezi z skrbjo za otroke Romov. Zvedeli smo, da prirejajo zanje gledališke predstave, da jih redno obiskujeta psiholog in sociolog, dijaki gimnazije pa za socialno ogrožene otroke pletejo puloverje in rokavice.

Med izmenjavo izkušenj so prišle do izraza težave, ki jih prinaša današnji čas tudi otroškemu varstvu. In prav o tem je spregovorila Irena Levičnik, ki je uvodoma med drugim dejala, da v kriznih časih obstaja nevarnost za malodušje, čemur se pa ne smemo predati, kajti nič ni tako črno, da ne bi mogli najti izhoda. Ob tem je nakazala nekaj usmeritev za premagovanje težav in vrsto nalog v zvezi z njimi, med katerimi so na prvem mestu naloge, ki se nanašajo na izboljšanje kakovosti vzgoje otrok in na krepitev samoupravljanja že v enotah vzgojno varstvenih organizacij.

Nakazane usmeritve in naloge pa bo moč uveljaviti in uspešno reševati le s tesnim sodelovanjem vseh izvajalcev otroškega varstva in krajevni skupnosti in občini, je bilo poudarjeno na srečanju, kakor tudi s tesnim sodelovanjem s starši in krajani.

Nad vožnjo nazaj v Ljubljano se je v avtobusu pogovor nadaljeval in sicer o pripravah za bližajočega se dedka Mraza. Dogovorjeno je bilo o vsem, kar je treba storiti, da bo praznovanje otrok kar najlepše. Družinske varuhinje bodo lahko otroke, ki jih imajo v varstvu, pripeljale na prireditve v vrtce. Tako je bil koristno izpolnjen tudi čas med vožnjo in zato ne bo treba glede dedka Mraza sklicevati nobenega sestanka več.

EDA KOMAVLI

SKRB ZA STAREJŠE OBČANE

Zdravljenje in nega na domu

V osnutku načrta uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije v občini Ljubljana-Bežigrad za leto 1984 beremo pod točko 6.9 – Zdravstvo sledeče: »Po dogovoru z Zdravstvenim domom in Univerzitetnim kliničnim centrom, bo dan večji poudarek zdravljenju in negi bolnikov na domu. S tem bi dosegli znatno skrajšano ležalno dobo v bolnišnicah. Nositelc: Zdravstveni dom, SIS za zdravstvo. Rok: Takoj!«

Ta humani načrt naše občine bom skušal podkrepiti in razširiti z nekaterimi dejstvi, da bi občani razumeli položaj in podprli uresničitev načrta.

V naši občini živi 58.685 občanov, od tega je 8071 upokojencev in 409 vojaških upokojencev in še nekaj z resorja za notranje zadeve, kar znaša skupno okoli 8500 upokojencev ali 14,5 odstotka vseh občanov. Članov zveze borcev je 3120, od tega 380 vojaških vojnih invalidov. Poprečna starost borcev je 69 let. V domu starejših občanov (v nadaljnjem besedilu DSO) živi 58 borcev. Po popisu iz leta 1981 živi v Sloveniji 14,6% oseb

starejših od 60 let. V Ljubljani pa je 32.000 oseb starejših od 65 let. V naši občini imamo DSO, ki ima 215 ležišč. Ker je DSO prenapolnjen pošiljajo vse one, ki so potrebni domače oskrbe, v DSP v Grosuplje in Kočevje. V Ljubljani imamo poleg kliničnega centra še bolnišnico Petra Držaja in vojaško bolnišnico, ki sprejema tudi civiliste, predvsem člane zveze borcev. Ker so bolnišnice prenapolnjene in primanjkuje postelj za najnujnejše primere, pošilja klinični center bolnike, ki jih verjetno ne morejo več zdraviti, v Domove starejših občanov v Ljubljani in seveda tudi v našega. Tako so postala DSO nekakšne podružnice bolnišnice in so tako izgubili svoj prvotni namen za katerega so bili zgrajeni. Po podatkih zdravstvene skupnosti Slovenije za leto 1982 je v naši občini še zelo skromno organizirana zdravstvena nega na domu, samo 3,73 bolnikov je bilo tako zdravljenih na tisoč prebivalcev, kar je 3,04% pod povprečjem v Sloveniji. Za primerjavo: ta odstotek je znesel v občini Ajdovščina 43,11%, v občini Tolmin 27,83% itd.

Navedel bi še podatek, da je občinska skupnost socialnega skrbstva porabila v letu 1983 kar 17.936.076 din, v letu 1984 pa bo znašal ta znesek 19.210.243 din za kritje stroškov oskrbe iz naslova socialnega skrbstva za oskrbovance v socialnih domovih, predvsem za starejše osebe.

Bolnišnice so prenapolnjene, v domovih ni več prostora za stare ljudi, saj bi po besedah republiškega sekretarja za zdravstvo in socialno skrbstvo potrebovali vsaj 1700 novih postelj. Vsega tega pa v današnji teži gospodarski situaciji ne moremo zgraditi, saj nimamo sredstev niti, da bi zgradili tako potrebno onkološko kliniko. Kaj je sedaj možno storiti? Ali naj prepuščamo ostarele ljudi in težke bolnike njihovi usodi? V socialistični družbi je prva skrb človek, kar je pravilno in humano. Zato bi morali v občini organizirati center za nego na domu, delo pa bi opravljale usposobljene negovalke ali gospodinje, ali kakorkoli jih hočemo imenovati.

Te bi se za delo usposobile v posebni šoli ali tečajih. To bi bila posebna oblika socialnega dela, kar se razlikuje od nege bolnikov na domu, kar je pa zdravstveni problem. Dokler ne bi organizirali te službe, kar bo lahko trajalo nekaj let, bomo morali organizirati tako imenovano sosedsko pomoč. Za to so zainteresirani organizacije Rdečega križa, nadalje društva upokojencev in zveza borcev, kot »glavna potrošnica«, sindikati, mladina; sodelovati pa bi morale socialne delavke in patronažne sestre. Vse te organizacije so delovale, pa večkrat bolj kampanjsko, v tem smislu, vendar mora biti delo bolj sistematično in koordinirano, da bo uspešnejše. Te organizacije in službe bi se morale povezati v občinskem merilu v neko koordinacijsko telo, ki bi ga vodila občinska konferenca SZDL. Težiče dela pa bi bilo v krajevnih skupnostih, zato bi se morale organizirati podobne komisije v okviru KS, te pa bi se morale povezati tudi s socialno zdravstveno komisijo v KS. Z delom naj bi začeli že letos. V prvi vrsti bo potrebno ugotoviti število onih, ki so v resnici pomoči potrebni in pa napraviti spisek onih, ki bi lahko aktivno sodelovali v domači negi. Koliko je pravzaprav pomoči potrebnih ne vemo. Navedel bi le oceno svetovne zdravstvene organizacije, da potrebuje 5 odstotkov oseb, starih nad 60 let, nego na domu. Raziskava višje šole za socialne delavce v Ljubljani o družbenem položaju starejših občanov v naši občini, ki je bila izvršena

1982. leta je pokazala, da je potrebnih nege na domu 13 odstotkov oseb starejših od 60 let. Toda pomoči na domu niso potrebni le starejši ljudje, temveč tudi rekonvalescenti, invalidi, defektni, matere po porodu, bolne matere in še kateri drugi. Z vsem tem delom bi razbremenili zdravniško nego na domu, zmanjšali bi pritisk na bolnišnice in DSO, pomagali bi ljudem. Da bo delo uspešno je potrebno izdelati dobro premišljen operativni načrt, da ne bi v samem začetku akcija propadla. Začeti bo treba korak za korakom. Nekateri so za uspeh dela skeptični, češ da je današnja potrošniška miselnost tako pokvarila ljudi, da mislijo samo na denar, vendar menim, da je v ljudeh le še dosti altruizma, humanosti in čuta solidarnosti, kar smo in še kako dobro dokazali v naši narodnoosvobodilni vojni. Končno moram poudariti veliko razumevanje za to akcijo in pobudo, ki sta jo prevzela predsednica naše občinske skupščine Vlado Beznik in občinska konferenca SZDL.

DR. MILAN DOLENC

Za bolj celovito pomoč invalidom

S posvetovanja v Zavodu za rehabilitacijo invalidov

Tudi v Zavodu za rehabilitacijo invalidov pripravljajo izhodišča in analize razvojnih možnosti za naslednje srednjeročno in dolgoročno obdobje do leta 2000. Ta razvoj in delovne usmeritve so v veliki meri odvisne od razvojnih programov in zamisli, ki jih načrtujejo v planskih dokumentih društva, zveze in druge ustanove, ki se kakorkoli ukvarjajo s pomočjo invalidom.

Zavod je v razvojnih načrtih zapisal, da namerava v naslednjem srednjeročnem obdobju celoviteje kot doslej obravnavati rehabilitacijo otrok in starejših ljudi, ki imajo težave z gibanjem. Skupaj z drugimi službami se bodo sistematičneje ukvarjali z usposabljanjem invalidov, da bi jih kar najhitreje vrnil na delo. Obogatiti nameravajo izbor pripomočkov in rehabilitacijske opreme, razviti mobilne enote v okviru obstoječega zavoda ter s predvidenim povečanjem zmogljivosti organizirati dnevno varstvo za ljudi, ki ne potrebujejo celotne bolniške oskrbe.

Predstavniki vseh invalidskih organizacij v Sloveniji in različni strokovni delavci so se na delovnem posvetu, ki ga je v ponedeljek, 26. novembra organiziral Zavod za rehabilitacijo invalidov, seznanili s še nerešenimi problemi, ki bi jih v bodočnosti lahko skupaj ali pa v sodelovanju uredili, da bi, kot so dejali, »stroko belih halj dopolnili s stroko prakse«.

Zdravljenje, rehabilitacija in usposabljanje invalidov za delo ne gre brez strokovnosti ljudi, ki z njimi delajo niti brez ustrezne opreme. To in druga posvetovanja, ki jih nameravajo še pripraviti, skušajo povezati teorijo in prakso, invalidnim osebam pa v bodoče ponuditi sodobno in učinkovito pomoč.

IVAN ŠUČUR

SLO V BRATSTVU IN ENOTNOSTI

Športna dvorana vojašnice Ljuba Šercerja je bila 27. novembra popoldan pratesna, da bi sprejela mlade iz bežigradske in drugih ljubljanskih občin, ki so si želeli ogledati prireditev ob dnevu republike »Splošna ljudska obramba v bratstvu in enotnosti«. Pod geslom »Lepa je ta dežela, meni najljubša« so v programu sodelovali: vojski, estradni vojaški ansambel, vojaški zbor »Ljuba Šercer«, učenske srednje zdravstvene šole in pedagoške gimnazije, kadeti srednje šole za mličnike, učenske srednje zdravstvene šole, ŠPK Kazina – plesna skupina »CREW«, gasilska brigada, otroški zbor OŠ »Ledine« in OŠ »Danila Kumar«, folklorna skupina doma učencev »Tabor«, učenci OŠ »Prežihov Voranc«, »Danila Kumar« in »Ledine«, učenci srednje šole za oblikovanje in fotografijo ter srednje glasbene šole. Program sta povezovala Monika Glavič in vojak Dušan Mišljenčević. Foto: IVAN ŠUČUR-IKI